

Chorvatsko

- Vyprávění a tvořivé zpracování pohádek z různých zemí

Metodická pomůcka pro pedagogické pracovníky mateřských a základních škol, volnočasové instituce, mateřská centra, rodiče a všichni, kteří pracují s dětmi.

Anotace:

Dostává se Vám do ruky metodický materiál pro práci s dětmi – Bedýnky příběhů.

Bedýnky příběhů se zaměřují na země, ze kterých pochází cizinci žijící v České republice. Tato Bedýnka je zaměřena na Chorvatsko. Vydány byly i další Bedýnky k zemím, jako je Bulharsko, Čína, Mongolsko, Rusko, Ukrajina, Vietnam a další. Více naleznete na www.inbaze.cz.

Bedýnky příběhů vznikají na základě tvořivých dílen, které InBáze pořádá v Městské knihovně v Praze, a dále výukových programů realizovaných ve spolupráci s pražskými MŠ a ZŠ. Kultura konkrétních zemí je dětem přiblížena vyprávěním pohádek, které vybírají a předčítají lektori pocházející přímo z těchto zemí.

Poté následuje povídání o zemi, kultuře a zajímavostech a výtvarná dílna, kdy děti pomocí tradičních materiálů a technik dané země zpracovávají zážitky z vyprávění, které si poslechly.

Bedýnky příběhů vycházejí z přesvědčení, že pohádky pomáhají poznat osobitost země a představují tak důležitý pramen k pochopení identity lidí, kteří z ní pocházejí. Zkuste najít odpověď na otázku: Mohou být pohádky „oknem do duše“?

Cíl:

Hlavním cílem Bedýnek příběhů je pomocí vyprávění pohádek a tvůrčích aktivit poznávat kulturu cizinců, kteří tu s námi žijí, a zároveň si tak hlouběji uvědomovat specifika vlastní kultury.

Cílová skupina:

Předškolní stupeň MŠ, I. stupeň ZŠ, všechny děti od 5 do 11 let

Časová dotace:

90 – 120 minut

Rámcový vzdělávací plán:

- RVP PV:

Vzdělávací oblasti: Dítě a společnost, Dítě a svět

- RVP ZV pro I. stupeň:

Vzdělávací oblasti: Člověk a jeho svět – Lidé kolem nás,

Lidé a čas; Umění a kultura – Výtvarná výchova

Průřezová témata: Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Obsah:

V každé Bedýnce nalezneme tradiční pohádku z dané země v českém jazyce a v jazyce původním. Po přečtení každé pohádky by měla následovat její reflexe - diskuze s dětmi, kdy se jich ptáme, jak pohádce porozuměly, případně dovysvětlíme nejasnosti.

- Manuál „Jak vyprávět pohádku aneb návod na hraní si s příběhy pro ty nejmenší“

Manuál nám může pomoci při přednesu pohádky. V návodu je množství užitečných tipů na to, jak se stát dobrým vyprávěčem příběhů.

- Pracovní karty

Součástí Bedýnky jsou pracovní karty s nabídkou technik a postupů, jak dále tvořivě pracovat. Obsahuje informace o zemi (historie a současnost, geografie, fauna a flora, škola, kuchyně, perličky, tradice a řemesla), doplňovačky, křížovky, kvízy a tipy na práci s jazykem a výtvarné techniky a postupy. Ty vycházejí z tradic daných zemí: např. Bulharsko (výroba marteniček), Čína (štetcová kaligrafie), Kuba (výroba masek), Mongolsko (práce s ovčí vlnou), Rusko (malba na dřevo), Sýrie (tepání do kovu), Ukrajina (práce s látkou a krajkou), Vietnam (práce s papírem). Pracovní postupy jsou popsány na základě realizovaných výtvarných dílen v Městské knihovně v Praze.

Během tvorby je dobré dát dětem volnou ruku ve výběru motivů.

Děti často nestačí reagovat na plný rozsah programu. Vyberou si pouze malou část, jednu nebo dvě věci, často pramálo důležité pro celek příběhu, ale velmi významné pro ně. Pracují dle své fantazie, nikoli podle struktury příběhu. Pomocí výtvarné tvorby se pokoušejí o vlastní vyprávění.

- Mapa světa

V mapě světa naleznete zakreslené Chorvatsko a Českou republiku. Je také samozřejmě možné použít klasickou mapu světa.

POHÁDKA

Kohoutkova družina Pjetličeva družina

Jednoho kohoutka začal nudit život na vesnickém dvoře.

„Tady je těsno a vše je pořád stejné,“ myslel si, „prase chrochtá, slepice předstírají, že umí létat, houser hledá rozepře. A sivý holub říká, že za naším plotem je velký svět. Určitě jsou tam i zajímavější místa než tento dvůr.“

A rozhodl se vydat na cestu. Rozletěl se, skočil – a přeletěl plot. A celý spokojený, protože uspěl napoprvé, se vydal vesnickou cestou. A tak šel a šel, až narazil na krocana. Ten krocán strávil dopoledne marným hledáním nějakého sousta v prašné trávě na kraji silnice a nemohl se dočkat, až si s někým popovídá.

Jednoma je pjetliču dosadio život u seoskom dvorištu.

„Ovdje je tijesno i sve je uvijek isto“, mislio je, „prase rokće, kokoši se prave da znaju letjeti, gusan traži svađu. A sivi golub kaže da je iza našega plota veliki svijet. Sigurno tamo ima i zanimljivih mjesta od ovoga dvorišta.“

I on odluči krenuti na put. Zaleti se, skoči – i preleti plot. I sav zadovoljan, jer mu je otrprve uspjelo, uputi se seoskom cestom. Išao je tako, išao, a onda nabasao na nekog purana. Taj je puran proveo jutro uzalud tražeći kakav zalogaj u prašnoj travi uz rub ceste i jedva je čekao da s nekim popriča.

- Kam ses vydal? – zeptá se kohoutka.
- Jdu do světa – odpovídá kohoutek.
- A jak je tam? – zeptá se krocán.
- Nevím, dokud to neuvidím – odpovídá kohoutek.
- Je tam místo i pro mne? – zeptá se krocán.
- Samozřejmě, svět je velký – odpovídá kohoutek.

- Mohu tedy s tebou? – zeptá se krocan.
 - Jen pojd', ve dvou je veseleji – souhlasí kohoutek.
- A pokračují dále společně.

- Kamo si se uputio? – upita pjetlića.
 - Idem u svijet – odvrati pjetlić.
 - A kako je tamo? – upita puran.
 - Ne znam dok ne vidim – odvrati pjetlić.
 - Ima li mjesta i za mene? – upita puran.
 - Naravno, svijet je velik – odvrati pjetlić.
 - Mogu onda s tobom? – upita puran.
 - Pa hajde, u dvoje je veselije – prihvati pjetlić.
- I pođoše dalje zajedno.

Šli kohoutek a krocan po cestě a cesta je vedla podél vody. Nebyl to ani potok, ani jezero, nýbrž jakási louže, která tu zůstala po posledním dešti. A v té úzké louži se koupala kachna. A měla už dost takového koupání.

- Kam jdete? – zeptá se kachna kohoutka a krocana.
- Jdeme do světa – odpoví oba.
- Je tam hezčí voda na koupání? – zeptá se kachna. – V téhle malé louži nemohu ani natáhnout nohy.
- To nevíš, dokud neuvidíš – odpoví kohoutek.
- Ráda bych se podívala – řekne kachna. – Mohu jít s vámi?
- Můžeš – souhlasí kohoutek a krocan dodal:
- Čím víc nás je, tím je veseleji.

Išli su pjetlić i puran putem, a put ih je vodio pokraj vode. Nije to bio ni potok ni jezero, nego neka lokva zaostala od posljednje kiše. A u toj tijesnoj lokvi kupala se neka patka. I bilo joj je dosta takvoga kupanja.

- Kamo idete? – upita patka pjetlića i purana.
- Idemo u svijet – odgovoriše njih dvojica.
- Ima li tamo ljepše vode za kupanje? – upita patka. – U ovoj malojoj lokvi ne mogu ni noge ispružiti!

- Ne znaš dok ne vidiš – odvрати pjetlić.
- Rado bih pogledala – reče patka. – Mogu li s vama?
- Možeš – prihvati pjetlić, a puran je dodao:
- Što nas je više, to je veselije.

Dále šli ve třech a cesta je vedle podél nějakého houští. Najednou se před ně z houští vyřítil veliký bílý houser. Neměl dobrou náladu. Neboť se před chvílí popral se stejně takovým, ale trochu větším bílým houserem. A vytáhl si kratší konec.

- Kam jdete? – zeptá se kohoutka, krocana a kachny.
- Jdeme do světa – řeknou mu.
- A je svět odtud daleko? – zeptá se houser.
- Čím dál, tím líp – odpoví kohoutek.
- Mohu s vámi? – zeptá se houser.

Kohoutek nebyl zrovna nadšený, protože měl špatné zkušenosti s housery, ale krocán říká:

- Můžeš.

A kachna dodá:

- Čím víc nás je, tím je veseleji.

A tak šli dále ve čtyřech.

Išli su dalje u troje, a put ih je vodio pokraj nekoga guštika. Odjednom iz guštika izjuri pred njih veliki bijeli gusan. Nije bio dobre volje. Jer se maloprije potukao s istim takvim, ali malo većim bijelim gusanom. I izvukao kraći kraj.

- Kamo idete? – upita on pjetlića, purana i patku.
- Idemo u svijet – rekoše oni.
- Je li svijet daleko oдавде? – upita gusan.
- Što dalje, to bolje – odvрати pjetlić.
- Mogu li s vama? – upita gusan.

Pjetlić nije bio baš oduševljen, jer je imao loša iskustva s gusanima, no puran reče:

- Možeš.

A patka doda:

– Što nas je više, to je veselije.
I tako su dalje išli u četvero.

Ale vesnická silnice je nudila. Proto odbočili na nějakou cestu a brzy vešli do lesa. První zvíře, které v lese potkali, byl zajíc. A zajíc se vyptával, kam jdou a proč, a zeptal se, jestli smí s nimi. A tak družina získala i pátého člena. Potom potkali ježka, který zatoužil po nové společnosti a zážitcích. A tak se i ježek připojil na cestě do světa. Kohoutek a krocan, kachna a houser, zajíc a ježek – veselá společnost šla lesní cestou až do tmy tmoucí. Když se setmělo, dostali strach.

- Musíme najít nějaké přístřeší pro nocleh – řekl kohoutek.
- Musíme, musíme – potvrzují krocan, kachna a houser.
- Znáám poblíž pěknou noru – řekl zajíc.

Všichni jdou společně do zajícovy nory. A skutečně – je to vhodné místo. Jeden po druhém se vsoukají do doupěte: i kohoutek, i krocan, i kachna, i houser, i zajíc. A ježka postavili před noru jako stráž. Neboť ježci jsou i tak v noci vzhůru. To platí, pokud se přes den vyspí. Poutníci byli unavení, a tak brzy usnuli. I kohoutek, i krocan, i kachna, i houser, i zajíc. A dokonce i ježek, který se toho dne nevyspal.

No seoski im je put svima dosadio. Zato su skrenuli na neku stazu i ubrzo zašli u šumu. Prva životinja koju su u šumi sreli bio je zec. I zec se raspitivao kamo idu i zašto, i upitao smije li s njima. Pa je družina dobila i petog člana. Zatim su sreli ježa. Koji se zaželio novoga društva i doživljaja. Pa im se i jež pridružio na putu u svijet. Pjetlić i puran, patka i gusak, i zec i jež – vesela družba išla je šumskom stazom sve do mrkloga mraka. Kad je pao mrak, njih uhvati strah.

- Moramo naći neko skrovište za noć – rekao je pjetlić.
- Moramo, moramo – potvrdiše puran, patka i gusan.
- Znam zgodnu rupu u blizini – rekao je zec.

Pođoše svi skupa do zečeve rupe. I zbilja – bilo je to zgodno mjesto. Jedan po jedan uvukoše se u duplju: i pjetlić, i puran, i patka, i gusak, i zec. A ježa postaviše pred rupu kao stražu. Jer su ježevi ionako po noći budni. To jest, ako su se po danu naspavali. Putnici su bili umorni

pa su brzo zaspali. I pjetlić, i puran, i patka, i gusak, i zec. Pa čak i jež koji se toga dana, eto, nije naspavao.

Avšak nedaleko od toho místa se právě probudila liška. Otevřela oči, protáhla se a pocítila hlad. Ale nechtělo se jí jít samotné na lov, a tak se vydala do blízké nory, ve které spal její přítel šedý vlk.

– Hej, vlku! – zavolá na něj. – Jsi vzhůru?

– Teď jsem – odpoví vlk zívajíc.

– A jsi hladový?

– Kdo by nebyl hladový, když se probudí?

– Pojdme tedy společně na lov.

– Dobrá, a kam půjdeme dnes v noci?

– Do dutého stromu – odpoví liška. – Víš, toho, ve kterém jsme již několikrát našli lahodné sousto.

Ano, ano, byl to právě ten strom, ve kterém se skrývala kohoutkova družina.

No nedaleko od toga mjesta upravo se probudila jedna lisica. Otvorila je oči, protegnula se i osjetila da je gladna. No nije joj se dalo samoj ići u lov pa se uputila do obližnjeg brloga u kojemu je spavao njen prijatelj sivi vuk.

– Hej, vuče! – zazove ga. – Jesi li budan?

– Sad jesam – odgovori vuk zijevajući.

– A jesi li gladan?

– Tko nije gladan kad se probudi?

– Hajdemo onda zajedno u lov.

– Dobro, a kamo ćemo noćas?

– Do šupljega stabla – odvrati lisica. – Znaš onoga u kojemu smo već nekoliko puta našli slasni zalogaj. Da, da, bilo je to baš ono stablo u kojemu se skrivala pjetličeva družina!

Vlk přistoupil na liščin návrh, a tak se oba vydali temnou tmou: liška první a vlk za ní. Ale když přišli k dutému stromu, liška narazila na ježka, který spal před dutinou. Polekne se a řekne vlkovi:

- Tady je samé ostré trní, tudy těžko projdeme!
 - Ty se pokus projít a vlézt do dutiny – navrhně vlk. – Jsi menší, bude to pro tebe snadnější než pro mne.
 - Dobrá – řekne liška a opatrně se opět vydá ke stromu.
- Ale ježek se, samozřejmě, probudil, když na něj liška šlápla. Zatímco vlk a liška hovořili, vklouzl do dutiny a spustil poplach.
- Liška a vlk! – křičel. – Liška a vlk!

Vuk přijal její návrh a oni dva se vydali křídly a zajíc strachy začne po noře běhat sem-tam, dupajíc tlapkami. Liška slyšela to třepetání a dupání a vrátil se k vlkovi a říká:

- Tu je samo ostro trnje, tuda ćemo těžko proci!
- Ti pokusaj proci i uvuči se u duplju – předloží vuk. – Manja si, biť će ti lakše nego meni.
- Dobro – reče lisica i oprezno opet krene prema stablu.

No jež se, naravno, probudio kad je lisica stala na njega. Dok su vuk i lisica razgovarali, on je šmugnuo u duplju i digao uzbunu.

- Lisica i vuk! – vikao je. – Lisica i vuk!

Všichni se probudili. Kohoutek zatřepal křídly a zajíc strachy začne po noře běhat sem-tam, dupajíc tlapkami. Liška slyšela to třepetání a dupání a vrátil se k vlkovi a říká:

- Poslyš, vlku, mně se zdá, že se uvnitř někdo chce prát. Bojím se, že tohle neskončí dobře.
- Ale, podívej se trochu líp – zašeptá jí vlk. Pokud je sám, zvládneme ho snadno. Liška se znovu vydá k dutině, ale vlk pro každý případ zůstane trochu v pozadí. V noře začal krocan strachy hlasitě křičet:

Poplach! Poplach! Poplach!

Ale kachna ho chlácholí a křičí ještě hlasitěji:

- Neboj se! Je nás šest! Neboj se! Je nás šest!

Liška to slyšela a křikla na vlka:

- Slyšíš to, vlku? Jich je šest, ale my jsme pouze dva!
- To není dobré – odpoví vlk. – Jenže my víme, kolik jich je, ale oni nevědí, kolik je nás.

- Ve tmě je můžeme překvapit.
- Možná – řekne liška a připlazí se o krok blíž k noře.

Svi se probудиše. Pjetlić zalepeće krilima, a zec od straha počne trčati ovamo-onamo po duplji topćući šapicama. Lisica je čula to lepetanje

i toptanje pa se vrati vuku i reče:

- Slušaj, vuče, meni se čini da unutra netko traži batinu. Bojim se da ovo neće dobro završiti.
- Ma pogledaj malo bolje – šapnu joj vuk. – Ako je sam, lako ćemo ga svladati.

Lisica ponovno krene prema duplji, ali vuk za svaki slučaj ostane malo podalje.

U duplji je puran počeo od straha glasno vikati:

- Alarm! Alarm! Alarm!

A patka ga je tješila i vikala još glasnije:

- Ne boj se! Šest nas je! Ne boj se! Šest nas je!

Lisica je i to čula pa dovikne vuku:

- Čuješ li ovo, vuče? Njih je šest, a mi smo samo dvoje!
- To nije dobro – odvrati vuk.
- No mi znamo koliko je njih, a oni ne znaju koliko je nas.
- U mraku ih možemo iznenaditi.
- Možda – reče lisica i prišulja se korak bliže duplji.

Ale když uvnitř ještě zasyčel i houser, liška měla všeho dost.

- Poslouchej, vlku, uvnitř někdo zapaluje svíci! Uvidí nás, a jsme mrtví. Utíkejme raději odsud, dokud jsme celí!
- Utíkejme! – souhlasí vlk, kterému se celý záměr i tak nelíbil. A tak utekli. A zůstali bez večeře. A v dutém stromu nastala pravá oslava. Hlučeli a skákali radostí, i kohoutek, i krocan, i kachna, i houser, i zajíc. A dokonce i ježek, kterému liška přišlápala tlapku. A rozhodli se, že všichni společně zůstanou v lese – neboť se jim nikdo nevyrovná ve statečnosti a chytrosti.

No kad je unutra još i gusak zasiktao, lisici je bilo svega dosta.

– Slušaj, vuče, unutra netko pali svijeću! Vidjet će nas, pa smo nastradali. Bježimo radije odavde dok smo čitavi!

– Bježimo! – prihvati vuk kojemu se cijeli pothvat ionako nije sviđao.

Pa su pobjegli. I ostali bez večere. A u šupljem je stablu nastalo pravo slavlje. Galamili su i skakali od veselja i pjetlić, i puran, i patka, i gusak, i zec. Pa čak i jež kojemu je lisica prignječila šapu. I odlučiše da će svi zajedno ostati u šumi – jer im nitko nije ravan po hrabrosti i pameti.

- Základní údaje a geografie

Chorvatsko, úředním názvem Chorvatská republika (Republika Hrvatska), leží na severozápadě Balkánského poloostrova a jako samostatný stát vzniklo 25. června 1991. Jeho vzniku předcházela rozpad Jugoslávie. Dnes sousedí se Slovinskem, Maďarskem, Srbskem, Bosnou a Hercegovinou a Černou Horou. Jeho rozloha je 56 594 km², je tedy menší než Česká republika.

Na severovýchodě země najdeme úrodné nížiny Panonské pánve s říčními nivami řek Mury, Drávy, Sávy a Dunaje. Směrem na západ k Jaderskému moři se rozkládá horský masiv Dinárských hor, který se táhne od Julských Alp jihovýchodním směrem k Černé Hoře a dále až k severním hranicím Albánie. V Dinárském pohoří při hranicích s Bosnou a Hercegovinou leží nejvyšší hora Chorvatska Sinjal s výškou 1831 m n. m. Dinárské pohoří je tvořeno především vápencem, a proto je bohaté na krasové útvary zejména v přímořské části Dinárského krasu. V Chorvatsku je poměrně málo vodních ploch, za zmínku stojí ale například světoznámá Plitvická jezera zapsaná v seznamu UNESCO.

Chorvatsko se kromě pevninské části skládá také z vodní plochy Jaderského moře a z více než tisíce ostrovů různých velikostí. Největší ostrovy jsou Cres a Krk o rozloze asi 400 km². V Chorvatsku žije asi 4,2 milionu obyvatel. Hlavním a zároveň největším městem země je Záhřeb, v němž žije přibližně 790 tisíc obyvatel. Mezi další významná města patří přístavy Split a Rijeka nebo Dubrovník, zařazený v seznamu UNESCO.

- Historie a současnost

Území dnešního Chorvatska bylo podle archeologických nálezů osídleno již před 800 tisíci lety ve starší době kamenné. Nejvíce bylo osídleno úrodné území v Panonské nížině. V době bronzové a železné, tedy asi 2000 let před naším letopočtem, začaly na Balkán přicházet indoevropské kmeny. Na území Chorvatska, především kolem Jaderského moře,

se usadily kmeny Ilýrů mluvících ilýrskými jazyky, a toto území bylo historicky známé jako Ilýrie. Od 3. století před naším letopočtem začali Ilýrii, která měla výhodnou polohu a velký hospodářský význam, dobývat Římané a k začátku našeho letopočtu si ji zcela podmanili. Římané vybudovali silniční síť, rozvinuli zemědělství a obchod. Také zbudovali několik měst po římském vzoru, kde dodnes nalezneme římské památky, Zadar, Poreč, Pulu a Split. Po rozdělení Římské říše zůstalo Chorvatsko součástí Východořímské říše a později Byzance.

V 6. století začali během stěhování národů přicházet na území Chorvatska slovanské kmeny, které se usídlily napřed v oblasti Jaderského moře a později pronikly i dál do Panonské nížiny. Konkrétně se jednalo o kmen Hrvatů, který dal zemi později jméno. Díky své poloze bylo území dnešního Chorvatska vždy střetem zájmů mnoha mocností, v tomto období si ho nárokovala třeba Franská říše, Benátky nebo Byzanc. Proběhla také christianizace oblasti, která i přes byzantský vliv byla úspěšnější ze strany Říma, přišli také žáci Cyrila a Metoděje, kteří s sebou přinesli hlaholici.

V roce 925 byl korunován Tomislav I. a stal se prvním králem územního celku Chorvatské království, které oficiálně zaniklo až v roce 1918 s rozpadem Rakouska-Uherska. Za vlády krále Tomislava mělo Chorvatsko největší rozlohu. Rozprostíralo se na území centrálního Chorvatska, Slavonie, velké části Dalmácie a Bosny. V roce 1102 vytvořilo Chorvatské království personální unii s Uherským královstvím, která je měla chránit od vpádu Benátek a Turků; ani jednomu se však nepodařilo zabránit a Chorvatsko si prošlo benátskou nadvládou i tureckými nájezdy.

Po bitvě u Moháče v roce 1526 se stalo Chorvatské království definitivně součástí Rakousko-Uherské monarchie. Po jejím rozpadu vzniklo Království Srbů, Chorvatů a Slovinců (od roku 1929 Království Jugoslávie). Ještě před druhou světovou válkou se výrazně vyostřily vztahy mezi Srbskem a Chorvatskem a objevily se snahy o osamostatnění Chorvatska. Byla to především iniciativa ultranacionálního fašistického hnutí Ustašovců. V roce 1941 se Chorvatsko s pomocí fašistického Německa dočasně osamostatnilo a vznikl Nezávislý stát Chorvatů, který začal s útlakem Srbů (zakázána byla cyrilice, pravoslavné kostely atd.), který

vyvrcholil občanskou válkou a terorem, během kterého zahynulo několik set tisíc lidí.

Po druhé světové válce bylo Chorvatsko opět přiřčeno k Socialistické federativní republice Jugoslávie (součástí byla ještě Bosna a Hercegovina, Makedonie, Černá Hora, Srbsko a Slovinsko). Snahy o osamostatnění ovšem neustaly a navíc je umocňovalo dobré ekonomické postavení Chorvatska oproti ostatním zemím federace, kvůli kterému museli na zbytek doplácet. 25. června 1991 vyhlásilo Chorvatsko spolu se Slovinskem nezávislost (ta byla uznána 15. ledna 1992 Evropským společenstvím). Jugoslávská federace však samostatnost neuznala. Nezmírnily se ani napjaté vztahy se Srbskem, které v roce 1991 vyescalovaly ve válečný spor za nezávislost, trvající do roku 1995. Od 1. 7. 2013 je Chorvatsko členem Evropské unie.

• Jazyk a obyvatelstvo

V Chorvatsku žije 4,2 milionu obyvatel a občas se s nadsázkou říká, že další 4 miliony Chorvatů žijí v zahraničí. Přesná čísla je obtížné dohledat, ale podle různých statistických zdrojů chorvatská diaspora (Chorvati žijící mimo Chorvatsko) čítá přibližně 3 miliony lidí. Chorvaté nejčastěji opouštěli svou zemi z ekonomických a politických důvodů, nebo prchali před nájezdy Turků a pozdějšími válkami. Nejvíce Chorvatů žije v Bosně a Hercegovině (asi 750 tisíc). V Evropě je nejvíce Chorvatů v Německu (asi 250 tisíc), mimo Evropu v USA a v Chile (asi 400 tisíc). V České republice žije o něco více než 1 000 Chorvatů, usadili se zde již v 16. století především na Moravě, když prchali před Turky. Těmto Chorvatům se říká Moravští Charváti. Naopak v Chorvatsku žije asi 10 tisíc Čechů – především v okolí města Daruvar v oblasti Slavonie, kam se vystěhovali v 18. století v období Rakouska - Uherska. V Chorvatsku žije kromě Chorvatů početná menšina Srbů, Bosňáků a Italů. V náboženském složení převažují římskokatolíci (90 %) a ortodoxní křesťané (4, 5 %), dále pak muslimové (1, 3 %).

Úředním jazykem je chorvatština, která je mimo Chorvatsko jedním z oficiálních jazyků i v Bosně a Hercegovině a srbské Vojvodině. Mimo

chorvatštiny je zde několik státem uznávaných jazyků menšin, patří mezi ně třeba srbština, čeština, maďarština, italština, rusínština nebo slovenština. V těchto jazycích probíhá v oblastech jejich největšího výskytu úplná nebo alespoň částečná výuka na školách, vychází noviny a časopisy nebo třeba programy v rádiu. Podle sčítání lidu z roku 2011 95,6 % občanů Chorvatska považuje za svůj rodný jazyk chorvatštinu, 1,2 % srbštinu. Ostatní jazyky jsou zastoupeny méně než polovinou procenta. Většina Chorvatů (78 %) tvrdí, že umí alespoň 1 světový jazyk. Nejvíce jich hovoří anglicky (49 %), německy (39 %), italsky (14 %) a francouzsky (10 %).

• Podnebí, fauna a flora

Chorvatské klima je ovlivněno poměrně členitým zemským povrchem a blízkostí moře. Přímořské oblasti spadají do středomořského klimatu, v oblasti nížin převažuje mírné kontinentální klima a v Dinárských horách klima horské. Pro mírné klima je typické střídání čtyř ročních období se studenějšími zimami, středomořské klima má naopak zimy poměrně teplé a deštivé a léta horká a s minimem srážek. Horské klima je celoročně chladnější s vyšším množstvím srážek.

Asi 36 % plochy Chorvatska tvoří lesy, které se rozkládají především v západní a centrální části země. V nížinné oblasti mezi toky řek Drávy a Sávy se nachází stepní oblasti, které jsou kvůli velmi úrodné černozemi intenzivně zemědělsky obdělávány.

Téměř 10% Chorvatska zabírají chráněné přírodní oblasti, z toho 8 národních parků. Asi nejznámějším národním parkem jsou Plitvická jezera, tvořená soustavou krasových jeskyní, jezer a vodopádů.

Zvířectvo Chorvatska je velmi pestré, kvůli členitému pobřeží se zde vyskytuje i řada endemických druhů, např. šakali, žijící na poloostrově Pelješac. K dalším ojedinělým druhům patří i sup bělohlavý a tuleni středomořští v Istrii. Pestrý je i podmořský život, kromě delfínů, kteří se usídlili v Jaderském moři, se občas objeví i velryby.

- Kuchyně

Chorvatská kuchyně je velmi rozmanitá a v téměř každé části Chorvatska by nám jako tradiční jídlo nabídli něco jiného. Nejvíce se liší kuchyně ostrovní a pevninské části Chorvatska. Kuchyně na pevnině je více ovlivněná maďarskou, rakouskou a tureckou kuchyní, vaří se tam těžší masitá jídla, která voní po červené paprice, česneku a pepři. Našli bychom tam také jídla dobře známá i v České republice jako třeba řízek nebo různé guláše.

Naopak ostrovní oblast je velmi podobná středomořské italské, řecké a francouzské kuchyni, ve které se používají bylinky (rozmarýn, šalvěj, bobkový list, oregano, majoránka, skořice, hřebíček, muškátový ořech, citronová a pomerančová kůra), olivový olej, ryby a mořské plody. Velmi vyhledávanou a vzácnou surovinou jsou lanýže na Istrii, které se přidávají do mnoha tradičních pokrmů.

Mezi typická jídla, která se vaří v celém Chorvatsku, patří maso připravované na rožni nebo pod poklopem na žhavém uhlí a to hlavně telecí, jehněčí nebo skopové. Oblíbené jsou také ryby a mořské plody - na grilu, vařené nebo dušené. Konkrétní speciality jsou pak například brudet (guláš z mořských plodů s polentou), duvec (dušená rajčata, maso a zelenina), černé rizoto se slávkami nebo jinými mořskými plody, sarma (pečené hovězí maso v zelných listech s kořením a rýží), pašticada (hovězí nebo jehněčí maso s vinnou omáčkou a bramborovými noky) nebo typické chorvatské těstoviny fuži.

Vyhlášené jsou také speciality studené kuchyně jako například dalmatský nebo istrijský pršut, ovčí sýr z Pagu nebo Liky, slavonský kulen a různé klobásky.

V Chorvatsku mají rádi především smažené dezerty, např. kroštule nebo fritule, které jsou podobné našim koblihám. Dále také pudink s karamellem rožata nebo pudinkovo-vanilkový dort kremšnita. Skvělá je také chorvatská zmrzlina (sladoled).

- Chorvatská škola

Chorvatský školský systém je velmi podobný českému. Na školní vzdělání mají ze zákona nárok všechny děti a státní školy jsou zdarma. Povinných je 8 ročníků základní školní docházky, do školy nastupují děti v 6 nebo 7 letech. Stejně jako v České republice se dělí základní školní docházka na 1. a 2. stupeň, ale každý trvá 4 roky. Na prvním stupni má každá třída standardně svého učitele, který učí všechny předměty, na druhém stupni potom každý předmět učí jiný vyučující.

Po ukončení základní školní docházky si žáci především na základě známek mohou vybrat další vzdělání buď na gymnáziu, odborné střední škole/učilišti (nerozlišují je) nebo umělecké střední škole. Střední vzdělání trvá 3 (učiliště) nebo 4 roky a může být ukončené maturitní zkouškou, na základě jejíž výsledků si studenti vybírají vysokou školu a to buď technicky zaměřenou, nebo univerzitu. Na vysoké škole lze získat tituly bakalář, magistr a doktor.

I přes povinnou základní školní docházku nemá přibližně 19 % Chorvatů dokončenou základní školu, dokončené pouze základní vzdělání má přibližně 22 %, střední školu 51 % a vysokou školu jen 8 % obyvatel.

- Perličky z Chorvatska aneb víte, že...

...krásy Chorvatska využili i tvůrci úspěšného seriálu Hra o Trůny? Natáčelo se zde na mnoha místech, především v Králově přístavišti v Dubrovniku a městě Braavos v Šibeniku.

...v Chorvatsku se nachází podle Guinnessovy knihy světových rekordů nejmenší město na světě - istrijský Hum, který má dnes pouhých 30 obyvatel?

...z Chorvatska (historické oblasti Dalmácie) pochází psí plemeno Dalmatin?

...v chorvatském městě Pula na Istrii byste našli jeden z nejzachovalejších římských amfiteátrů na světě? Je to také 6. největší amfiteátr vůbec.

...ve městě Smiljan se narodil světoznámý vědec Nikola Tesla?

...národní květinou Chorvatska je kosatec?

...v Chorvatsku se narodil zakladatel daktyloskopie (rozeznávání podle otisku prstů), antropolog Ivan Vučetić?

...u města Krapina u hranic se Slovinskem se nachází největší naleziště pozůstatků neandrtálců v Evropě?

...kravata má původ u chorvatských vojsk z dob třicetileté války?

• Tradice a řemesla

Vánoce a s nimi spojené tradice, písně, zvyky, obyčeje i obřady představují v Chorvatsku mimořádně silný odkaz předků. Vánoce jsou tu svátky víry, lásky, pokoje, lidské solidarity, ale především oslavy narození Krista. Vánoční tradice představují také významnou část lidového etnografického dědictví minulosti. Slaví se na celém území Chorvatska stejně, ale v některých oblastech se tradice poněkud liší v některých jednotlivostech nebo se k nim připojují i některé specifické lokální zvyky.

Vánoční období v Chorvatsku začíná v některých jeho krajích vlastně již v listopadu, a to na svátek sv. Kateřiny, tj. 25. listopadu, a trvá více než měsíc. V době adventu se stejně jako u nás konají každý den mše zvané roráty - v Chorvatsku se jim říká zornice nebo rorate. Jsou to ranní bohoslužby, na nichž se zpívají zvláštní, starobylé, tzv. rorátní písně. Nedílnou součástí předvánočního období jsou svátky sv. Barbory, sv. Mikuláše a sv. Lucie. Svatý Mikuláš obdarovává děti jako u nás, je i stejně oblečen. Nedoprovází ho však anděl, ale jen tzv. Krampus, symbol čerta, který vyplácí metlou zlobivé děti a dává jim pod polštář malou rákosku, aby jim připomněl potřebu nápravy. Podle lokálních tradic obdarovával děti buď svatý Mikuláš nebo někde sv. Lucie, vždy však v jednom místě jen jeden.

Vánoční stromek a jesličky - betlémy jsou dnes nezbytnou součástí Vánoc v každé chorvatské rodině. Starým zvykem, který se už málo dodržuje, bylo těsně před Vánocemi přinášení slámy do domu. Sláma se rozprostírala na zem do obytné místnosti, hlavně pod stůl, kde byla podávána středověčerní večeře, a kladla se i přímo na stůl, pod ubrus. Sláma symbolizovala narození Ježíška v Betlémě na slámě.

Štědrý den je dnem půstu, hlavně od masa, a to až do večerních hodin. Kdysi se jedly kaše - pohanková, hrachová aj., pečený hrách, různé polévky, ovoce, ořechy. Dnes je podávána hlavně ryba - především treska nebo štika.

Vánoční svátky jsou zakončeny svátkem Tří králů. Podle starého obyčeje obcházel ten den kněz se dvěma pomocníky všechna stavení ve vesnici a žehnal jejich obyvatelům. Ti jej očekávali ve slavnostním oblečení. Žehnal nejen lidem, ale i domu, zvířatům, sadu a polím.

Velikonoce také patří k nejdůležitějším náboženským svátkům v roce. Jsou spojeny s půstem, návštěvou kostelů, mnohaletými tradicemi i dobrým jídlem. Zatímco se pobřeží zabývá Ježíšovým utrpením, ve vnitrozemí Chorvatska se spíše oslavuje Ježíšovo zmrtvýchvstání. Chystají se vatry, „krijesova“, které se zapálí ráno na Velikonoce. Jejich příprava trvá několik týdnů. Poskládané dřevo před zapálením dosahuje i 20 metrů. Spodní část dřevěné věže je naplněna slámou. Pálení „krijesu“ vždy přiláká hodně diváků. Dalším velikonočním zvykem je barvení vajec. Barevnému velikonočnímu vajíčku se říká „pisanica“. Vajíčka, symbol nového života, se barví v celém Chorvatsku. Tradičně se barvilo cibulí a červenou řepou do červena, kapustou do modra. Vosk se používal pro vytváření ozdob a kreseb. V dnešní době, kdy už nadšení pro umělé barvy klesá, se lidé znovu vracejí k přírodním technikám barvení vajíček. Nejhezčí pisanica je vyhrazená pro lásku a dává se s větou „toto vajíčko pro polibek dávám“. Méně hezké vajíčko se může využít ve hře „tuckanje“, která spočívá v tom, že se Źukne vajíčko o vajíčko, dokud jedno z nich nepraskne. Prasklé vajíčko ze hry vypadává.

Chorvatsko patří ke světovým jedničkám se 12 záznamy v Seznamu nemateriálního dědictví UNESCO zahrnujícími zpěv, tanec, lidové slavnosti, rytířské turnaje, tradiční řemesla i ruční práce. Řada tradic je vázána na významné křesťanské svátky, ale také na konkrétní místa, jako např. dubrovnická slavnost sv. Blažeje uctívající patrona Dubrovníku, nebo jarní průvod královen z Gorjani na Svatodušní svátky ve Slavonii. Řemesla jsou také spojená s konkrétními oblastmi v Chorvatsku, ale řemeslné produkty je možné koupit na trzích v dnešní době po celém Chorvatsku. Jedná se především o známou chorvatskou krajku, výroba

krajek je především ženské řemeslo. Na ostrově Pag se vyrábí šitá krajka s především geometrickými vzory, na severu Chorvatska okolo města Lepoglava paličkováná krajka s typickými vzory květin a zvířat a na ostrově Hvar velmi specifická krajka z nití vyráběných z agáve, kterou vytváří benediktinské jeptišky. Krajky se tradičně používaly pro zdobení krojů a kostelů, ale v podobě ubrusů a různých deček zdobily i zámožnější domácnosti. Vytvoření jednoho kousku krajky trvá velmi dlouho, u šité krajky i několik měsíců.

Výroba dřevěných hraček v chorvatském Záhoří je také na seznamu UNESCO. Hračky se vyrábí již od začátku 19. století ze dřeva místních stromů. Výrobou hraček ze dřeva se opět tradičně zabývají spíše muži, ženy je potom barví modře, žlutě a červeně a malují na ně květinové nebo geometrické vzory. Mezi tradiční hračky patří písňalky, koníci, panenky nebo nábytek pro ně. Aby se ale vyrovnaly současným hračkám, vyrábějí se tradičními technikami také auta, letadla nebo vláčky. Dalším tradičním řemeslem je perníkářství. Původní receptury a postupy výroby perníčků se dědí tradičně mezi muži. Chorvatské perníčky jsou důležitou součástí chorvatské identity a vyrábí se na všechny důležité slavnostní události, typické je perníkové srdce na svatbu. Perníčky se celé namáčí do červené barvy a potom se dále zdobí nejen barvami, ale třeba i malým zrcátky. Perníkářství se nejvíce daří na severu Chorvatska, kde se také vyrábí med a další produkty včelařství jako třeba svíčky. Tradiční výrobou svíček jsme se inspirovali ve výtvarné dílně.

PRACOVNÍ KARTA 1

Technika: Zdobení svíček

Pomůcky: Svíčky vysoké cca 10 cm o průměru cca 5 cm, barevné voskové pláty, voskové barvy na svíčky v lahvičkách, krepové lepicí pásy široké 1-3 cm, formičky: srdíčka, kytičky, lístečky, hvězdičky, nůžky, paletka nebo plastový talíř, štětce.

Časová dotace: 45 minut

Cílová skupina: předškolní stupeň MŠ, 1. stupeň ZŠ

Postup:

1. Děti si rozmyslí, na kterých místech svíčku chtějí pomalovat. Vše, co má zůstat nepomalováno, překryjí krepovou páskou, kterou pevně přitlačí.
2. Menší množství voskové barvy pak vytlačí na paletku a nanesou ji na svíčku. Krepovou páskou opatrně odstraní a barvu nechají uschnout.
3. Z voskových plátků děti vytlačí formičkami různé ornamenty, nebo je vystřihají nůžkami. Pak je na svíčku přitlačí prsty a ornamenty se tak pouhým teplem ruky na svíčku přilepí. Dají se tak vytvořit krásné vzorky od nejjemnějších filigránových ozdob až po atypicky pruhované svíčky.
4. Dozdobí svíčky voskovými barvami, namalují puntíky, linky, vlnovky přímo z lahviček.
5. Vše nechají pořádně zaschnout.

S menšími dětmi můžeme vyrobit svíčky z voskových obdélníkových plátků. Vosková pera a voskové plátky pro zdobení svíček můžeme koupit třeba na kreativnisvet.cz nebo hobbykohout.cz

Technika: Skákající nudle a další pokusy se statickou elektřinou

Pomůcky: Dva balóny, vlněná šála nebo svetr, kousky papíru, několik tenkých nudlí

Časová dotace: 45 minut

Cílová skupina: 1. stupeň ZŠ

Ve výtvarné dílně jsme se inspirovali pokusy s bezdrátovým přenosem elektřiny vynálezce Nikoly Tesly, který se narodil 10. července 1856 srbským rodičům ve vesnici Smiljan, tehdy ležícím v Chorvatském království. Tesla byl fyzik a konstruktér elektrických strojů, zařízení a přístrojů. Mimo jiné vynalezl asynchronní motor a jeho práce formovaly základ moderních systémů na vícefázový střídavý proud.

Postup:

1. Děti nafouknou a zavážou jeden balónek.
2. Několik minut třou balónek o vlnu.
3. Balónek pomaličku přiblíží k rozsypaným nudlím.
4. Nudle se zvedají, až stojí zcela svisle. Pohybují se a tančí.
5. Jestliže se balónek trochu přiblíží, nudle vyskočí, jako by byly živé.
6. To samé děti vyzkouší s malými kousky papíru. Balónek je také přitahuje, takže se na něj lepí.
7. Děti zkusí přiblížit balónky k vlasům, které se zvednou úplně stejně jako nudle a kousky papíru.
8. Poté nafouknou druhý balónek. Oba balónky třou o vlnu.
9. Přiblíží jeden k druhému a pozorují, co se stane. Balónky se nepřitahují, naopak se odpuzují.

PRACOVNÍ KARTA 3

Osmisměrka

V osmisměrce najdi 15 slov týkající se Chorvatska

Řešení: chorvatsčina, neandrtálec, jugoslávie, dubrovnik, peljesač, krampus, slovani, záhřeb, hrvat, brudet, balkan, dunaj, split, duvec, sarma, tesla

Práce s jazykem

Chorvatština patří do jazykové rodiny jihoslovanských jazyků. V 19. století byla snaha o sjednocení jihoslovanských jazyků a vytvoření jednoho společného. Pro srbsčinu a chorvatštinu byly vytvořeny velmi podobné jazyky, často označované za jeden jazyk s názvem srbochorvatština. I když jsou si jihoslovanské jazyky vzájemně srozumitelné, výrazně se liší v odborné terminologii, např. v oblasti matematiky, biologie nebo práva.

Dnes se chorvatština zapisuje latinskou, abeceda má 27 písmen a 3 fonémy, stejně jako ostatní slovanské jazyky má poměrně složitou gramatiku. Zajímavostí je, že v Chorvatsku bylo dlouho aktivně používáno staroslovanské písmo hlaholice, které sestavili Cyril a Metoděj na základě žádosti knížete Rastislava pro Velkomoravskou říši 9. století. Knihy se v hlaholici tiskly do 19. století a dodnes se v ní slouží na některých místech bohoslužby.

• Zkus se naučit pár základních frází v chorvatštině

Dobrý den	[dobar dan]	Dobar dan
Ahoj/Čau	[bok/čao]	Bok!/Čao
Dobré ráno	[dobro jutro]	Dobro jutro
Dobrý večer	[dobro veče]	Dobro večer
Dobrou noc	[laku noč] ("č" je vyslovováno jako " č " ale měkce)	Laku noć
Na shledanou!	[dovidženja]	Doviđenja!
Jak se máš?	[kako si]	Kako si?
Dobře. A ty?	[dobro sam, ti]	Dobro sam. Ti?
Děkuji	[chvala] („h“ se vyslovuje jako „ch“)	Hvala
Není zač	[n'ema na čemu]	Nema na čemu
Prosím	[molim]	Molim
Ano	[da]	Da
Ne	[ne]	Ne
Jak se jmenuješ?	[kako se zoveš]	Kako se zoveš?
Jmenuji se ...	[zovem se]	Zovem se ...

• Troufneš si přečíst tuto chorvatskou básničku?

Nema za mačke škole	[N ' ema za mačke škole	Kočky nemají školu
Kuda ćeš s torbom? - upita Miru mačka.	Kuda ćeš sa torbom, upita Miru mačka	„Kam jdeš s taškou?“ - ptá se Miry kočka.
- U školu! Ďak sam! Ovo je torba đaćka.	U školu, džak sam. Ovo je torba džaćka	„Do školy! Jsem žák! to je taška žakovská.“
- I ja bih s tobom - mačkine oči mole.	Ja bych s tobom mačkine oči mole	„Já chci s tebou“ - prosí oči kočičí.
- Ne možeš, draga, nema za mačke škole.	ne možeš, draga, n ' ema za mačke škole	„Nemůžeš, drahá - nejsou školy kočičí.
Mački je dosta da zna presti, da zna loviti, da zna jesti, da se zna verati i da mijauče, a to sve mačke kod kuće nauče.	Mačky je dosta da zna presti, da zna loviti, da zna jesti, da se zna verati i da mijauče a to sve mačke kod kuće nauče]	Kočky stačí, že umí příst, že umí lovít, že umí jíst, že umí lézt, a že mňouká, a to vše, se kočky naučí doma.“

- Rozumíš chorvatským vtipům? Zkus je přechíst v chorvatštině.

Učiteljica zamoli učenika da napiše na ploči: Jučer sam bio u školi.

Zatim upita Ivicu: „Je li ta rečenica točno napisana?“

„Apsolutno ne! Pa jučer je bila nedjelja!“

[Učiteljica zamoli učénika da napiše na ploči: Juče: sam bio u školi

Zatim upita Ivicu: Jel ta rečenica točno napisana?

Absolutno ne! Pa juče: je bila nedělja!]

Učitel požádal studenta, aby na tabuli napsal: Byl jsem včera ve škole.

Potom se zeptal Ivanky: „Je ta věta napsána správně?“

„Rozhodně ne! Včera byla neděle!“

Dolazi Ivica iz škole neraspoložen.

- Što je, Ivice? Koji ti je predmet u školi danas bio najteži?

- Klupa! Pala mi je na nogu.

[Dolazi Ivica iz škole neraspoložen.

- Što je, Ívice? Koji ti je predmet u školi danas bio najteži?

- Klupa! Pala mi je na nogu]

Ivanka přichází ze školy ve špatné náladě.

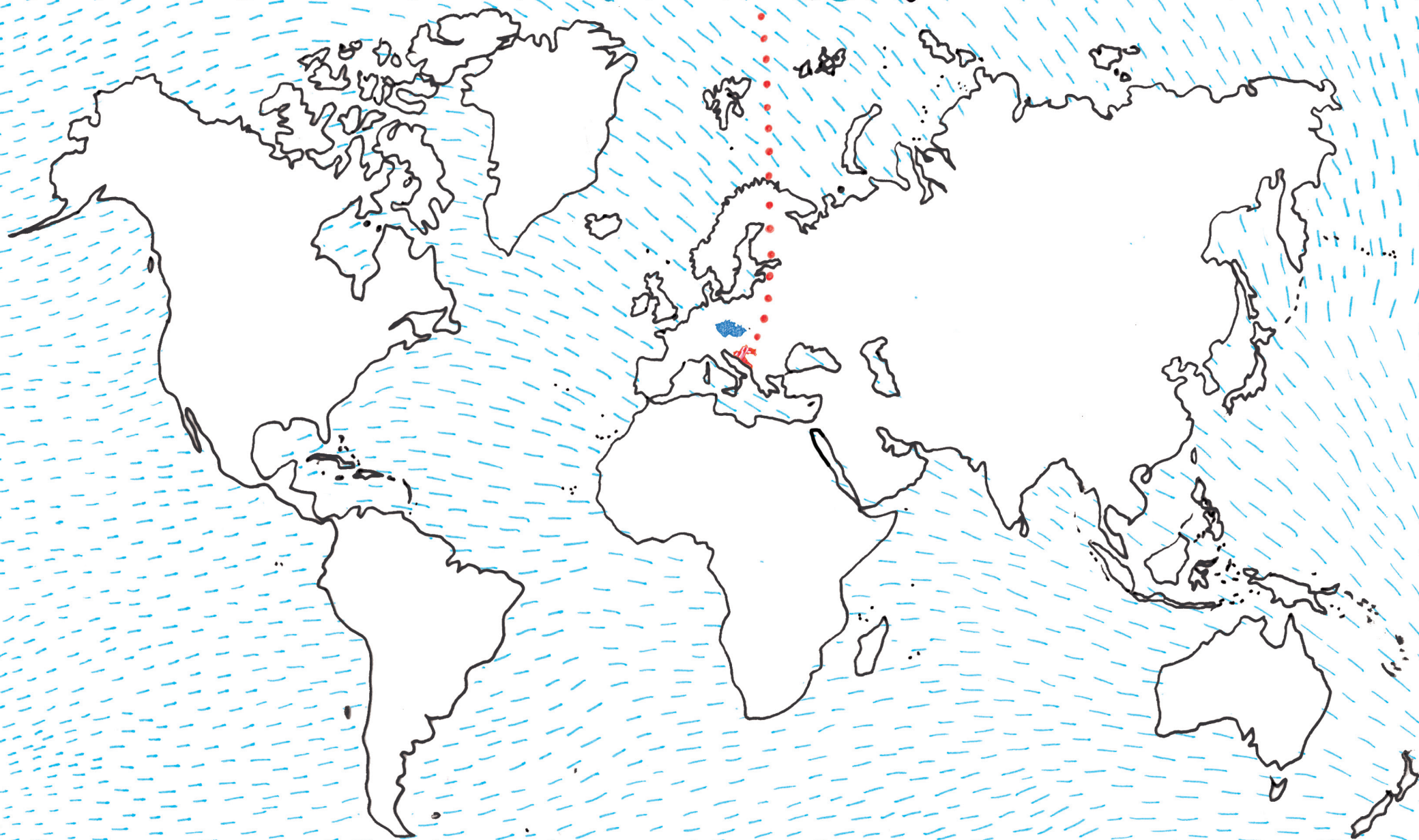
- Co je, Ivanko? Který předmět ve škole byl pro tebe dnes nejtěžší?

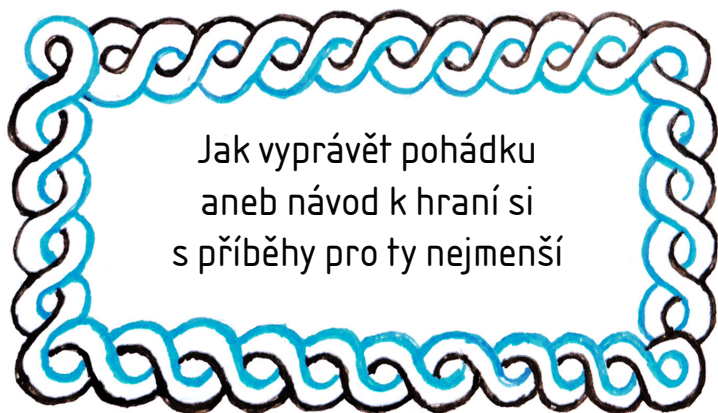
- Lavička! Spadla mi na nohu.

MAPA SVĚTA

Chorvatsko

Jak vyprávět pohádku
aneb návod k hraní si
s příběhy pro ty nejmenší

- 1) Čti hodně pohádek, aby se ti ukázala ta pravá, která se chce nechat od tebe vyprávět (jako první).
- 2) Pohádku si pozorně přečti a přemýšlej nad tím, co se v ní stalo a o čem vlastně byla.
- 3) Přečti pohádku kamarádům a zeptej se jich, o čem podle nich je. Můžeš si tak porovnat, jestli jí všichni rozumíte stejně, anebo spolu s kamarády přemýšlejte o tom, o čem je pohádka pro každého z vás jednotlivě a co se vám na ní líbí všem společně.
- 4) Napiš si na lísteček, co nejdůležitějšího na pohádce jste s kamarády našli a další objevy, na které jste společně přišli, to bude tvá cesta, jak pohádku vyprávět dalším, už totiž víš o čem je jak pro tebe, tak pro tvé nejbližší.
- 5) Přečti si pohádku znovu a měj radost, že je tam všechno to, co jste našli s kamarády. Když budeš radostně vyprávět, všichni tě budou radostně i poslouchat.
- 6) Přečti si pohádku nahlas a měň hlasy všech postav, které se v příběhu ukáží. Můžeš dělat všechno, co chceš, jen aby tě to bavilo - zahraj si na hrdiny ze své pohádky.
- 7) Trénuj si, jak asi mluví princ, princezna nebo jak šlehá plameny drak a jak u toho asi vypadají.
- 8) Převyprávěj pohádku svými slovy nejlepšímu kamarádovi, kamarádce nebo rodičům a hraj u toho všechny hrdiny, které už dobře znáš a umíš je napodobit. Bavilo je to? Byla to legrace?
- 9) Převyprávěj si pohádku před usnutím a nezapomeň na nic důležitého z příběhu, ale ani na hraní všech princů a princezen.
- 10) Když se ráno probudíš a těšíš se, že budeš zase vyprávět pohádku, tak je z tebe vypravěč a honem pospíchej ji vyprávět a číst zase další!

Storytelling o.s.

autorka textu
Barbora Schneiderová
ředitelka Storytelling o. s.
www.story-telling.cz

InBáze, z. s.

Posláním InBáze je pomáhat cizincům a jejich rodinám v životě v České republice a vytvářet bezpečný a otevřený prostor k vzájemnému poznávání a porozumění odlišných kultur.

InBáze nabízí cizincům sociální, právní a psychoterapeutické poradenství, komunitní programy, volnočasové aktivity pro děti a mládež. Dále vzdělávací programy pro děti a žáky ve školách a semináře pro pedagogy. Vedle toho InBáze pořádá množství akcí veřejnost – např. interkulturní festival RefuFest.

Dětské programy InBáze

Programy pro školy

InBáze nabízí školám realizaci Bedýnek příběhů přímo na mateřských školách a základních školách 1. stupně. Dále nabízí vzdělávací programy i pro 2. stupeň základních škol a pro střední školy i semináře pro pedagogy.

Programy pro veřejnost

Ve veřejných institucích (jako je například Městská knihovna v Praze) pořádá InBáze tvořivé dílny Bedýnky příběhů pro veřejnost. Tyto dílny a kurzy jsou určené rodinám s dětmi ve věku 5–11 let.

Programy pro děti cizinců

InBáze pořádá pro děti návštěvy kulturních akcí, oslavy svátků, výtvarné dílny, workshopy, výlety, exkurze, víkendové pobyty a letní tábory. Dětem InBáze navíc nabízí výtvarný ateliér a interkulturní kluby. Vedle volnočasových aktivit mohou děti využít nabídky doučování a výuky češtiny.

Více informací naleznete na www.inbaze.cz.

AUTORSKÝ TÝM:

Bedýnky příběhů vydala organizace InBáze, z. s. v rámci projektů MŠMT Multikulturní vzdělávací a výukové programy pro děti a žáky: Bedýnky příběhů 2020.

Autorky námětu: Petra Holubářová, Lucie Machová

Autorky metodiky: Markéta Koropecká, Victoria Golovinova

Obsahová a jazyková korektura: Petra Holubářová, Hana Mlynářová

Garant pro jazykovou část: Michaela Harvanová

Autorka manuálu „Jak vyprávět pohádku“: Barbora Schneiderová
z organizace Storytelling, o.p.s.

Legerova 50, 120 00 Praha 2

www.inbaze.cz

www.facebook.com/InBaze

Praha 2020

Realizace projektu byla podpořena Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy v rámci podpory vzdělávacích aktivit národnostních menšin v roce 2020.

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

 INBÁZE

